

שוניות אלמוגים מגוונות ועשירות

ים של צבעים

טיול בשמורת טבע חוף האלמוגים שבאילת חושף את המבקרים לשוניות אלמוגים שהן מהיפות בעולם. בואו לגלות את המראות המרהיבים מתחת לפני המים

כתבו: יורם חמו וד"ר אסף זבולוני | צילם: ד"ר אסף זבולוני

נובעת, בין היתר, ממיני בעלי חיים אנדמיים (בעיקר דגים) הנמצאים בהן, לצד מינים אוקיאניים שעברו הסתגלות לתנאים הייחודיים המאפיינים את מפרץ אילת. בעידן הנוכחי, קיומן של שוניות מפרץ אילת מאוים על ידי גורמי עקה רבים ומגוונים, הכוללים הפרעות ממקור אנתרופוגני (מעשי ידי אדם) והפרעות טבעיות, כאלה שפועלות על פני סקאלה מרחבית מקומית (כגון זיהומי ים

שוניות האלמוגים באילת הן מהשוניות הצפוניות ביותר בעולם. מבנה מפרץ אילת, מיצריו, צלילות המים שבו והתנאים האקלימיים והאוקיינוגרפיים המאפיינים אותו עודדו התפתחות של שוניות אלמוגים מגוונות ועשירות, שבדרך כלל אינן מתקיימות בקווי רוחב דומים במקומות אחרים בעולם. אף שמפרץ אילת הוא קצה גבול התפוצה של שוניות האלמוגים בעולם, שוניות מפרץ אילת הן מהיפות שיש, וייחודיותן

הגשר הדרומי בשמורת האלמוגים. מאפשר גישה נוחה לים, מעל לשולחן השוניות

ומאפשרים לעבור בבטחה מעל השוניות הרדודות (מעל לשולחן השוניות) ולצפות בהן מלמעלה, בדרכם אל קצה הגשרים. אלה מסתיימים במדרגות המאפשרות כניסה נוחה ובטוחה למים.

המסלול: טיול תתי ימי מרתק

המסלול המומלץ מתחיל מהגשר הצפוני של השמורה. כבר בהליכה על הגשר העובר מעל השוניות אפשר להביט מטה

שבו יש שונית חוגרת (Fringing Reef) בשמורה רציפה במקביל לקו החוף. בשמורה סככות צל ושירותים נחוצים למבקרים בחוף (כגון מלתחות, מקלחות, שירותים, חנות, השכרת ציוד שנירקול והסברה). משטח השמורה יש גישה קלה ונוחה לשוניות הרדודות, מהעשירות והמפותחות ביותר באילת. שני גשרים מובילים את המבקרים אל האזורים הנוחים והבטוחים לצפייה בשוניות,

עשבים (המהווים גם הם בתי גידול חשובים ומגוונים), ובחופים הדרומיים שוניות האלמוגים הרדודות נפוצות ומפותחות יותר.

גישה נוחה לשוניות

שמורת טבע חוף האלמוגים היא שמורת טבע חופית, הצמודה לאורכה של שמורת טבע מרהיבה הנמצאת בים. זהו הקטע היחיד בחלק הישראלי של מפרץ אילת

אתר צלילה מרהיב

להקת דגים מהמין דפדוף הפסים

בטיחות ושמירת טבע

- לפני היציאה למסלול יש לשחות הרבה מים.
- בימים חמים, כדאי לקחת אתכם לשנירקול סנדלים או נעלי מים, כדי לא להיכוות ברגליים בדרככם חזרה למרכז השמורה.
- מסלול זה מיועד למי שיועדים לשחות ולהשתמש בשנירקול ובמסכה. כדאי להקדיש זמן להתרגלות לשנירקול בקרבת הגשר הצפוני, לפני שמתחילים להתרחק ממנו.
- אם אתם מתעייפים, כדאי לשחות אל עבר מצופי המנוחה הכתומים. אפשר גם לסיים את המסלול בגשר הדרומי.
- אין לעבור את קו ה"חיבלולים" (המצופים הצהובים) לעבר שולחן השונית מטעמי בטיחות ושמירת טבע. משמאלכם (בצד המזרחי) תבחינו במצופים בצבע אדום-לבן. אין לעבור קו זה מזרחה (לכיוון הים הפתוח) עקב סכנת כלי שיט.
- כדאי ללבוש בגדי לייקרה או חולצה דקה וארוכה, להגנה מהשמש. תכשירי הגנה למיניהם גם יכולים להגן מפני השמש, אך כיום ידוע כי חלקם מכילים חומרים רעילים הפוגעים בין היתר בשוניות האלמוגים.
- בסביבה הימית התנהגו כאורחים. אפשר להתבונן ולצלם אבל אין לגעת בבעלי החיים או לאסוף, להזיז, להטריד או להאכיל אותם.

ולהתרשם מהלגונה, שמימיה בצבע טורקיז ושמורדת מהים הפתוח על ידי השונית החוגרת - רצועת שונית צבעונית במיוחד, ברוחב של כשבעה מטרים ובאורך של כ-900 מטר, המקבילה לקו החוף. שולחן השונית, החלק העליון של השונית החוגרת, שוקק חיים ובשעת הגאות, בעיקר כאשר הים אינו גלי, אפשר להשקיף מהגשר על שונית האלמוגים ועל פעילות הדגים הרבים הרועים בה (שימו לב לדגי התוכינן ולפרפרונים הצבעוניים ונסו להבחין בתמנונים - אלופי ההסוואה). קצה הגשר הצפוני הוא נקודת ההתארגנות לכניסה למים, שם אפשר לנעול את הסנפירים, לשים את המסכה ואת השנירקול ולרדת בבטחה לים דרך המדרגות. משם, כדאי לשנירקל דרומה (ימינה) לאורך השונית החוגרת ולהתבונן בקיר השונית. קיר השונית הכי מרשים בשעות הבוקר, כאשר השמש מאירה אותו באור חזק יותר. כדי למנוע פגיעה בשולחן השונית החוגרת ופגיעה של משנירקלים, הותקן קו מצופים בצבע צהוב (קו "חיבלולים") שנועד למנוע ממשנירקלים להתקרב יתר על המידה לשונית הרדודה. שחייה לאורך קו זה (בצד המזרחי שלו) מאפשרת התבוננות נפלאה בשונית החוגרת, ומצופי מנוחה בצבע כתום

הים וחסרי החוליות הרבים, המוצאים בבלט אלמוגים זה את ביתם. מסלע משה כדאי לחזור מערבה לכיוון השונית החוגרת ולהמשיך בשחייה דרומה, מרחק של כ-150 מטר נוספים, עד ליציאה המסומנת לחוף. מכאן, אפשר לצעוד חזרה צפונה אל מרכז השמורה, למקלחת ולמנוחה בצל.

יורם חמו, מנהל מרכז חינוך והדרכה אילת וד"ר אסף זבולוני, אקולוג מפרץ אילת - רשות הטבע והגנים

פזורים לאורך מסלול זה לטובת אלה שמעוניינים לנוח או לסדר את השנירקול והמסכה. לאחר מרחק של כ-130 מטר תגיעו אל הגשר הדרומי. יש להקפיד לא להיכנס מתחת לגשרים. מהגשר הדרומי כדאי לשחות מרחק של כ-30 מטר לעומק הים (מזרחה) לכיוון מצוף אנכי בצבע אדום-לבן, שם תוכלו לראות בָּלָט אלמוגים מהיפים ביותר באזור, המכונה "סלע משה". שימו לב למבנה המרהיב של הבלט ולמגוון המינים המרשים של האלמוגים, הדגים, שושנות